

DE NOORD-BRABANDER

Staten- en Letterkundig Dagblad

ABONNEMENTS- PRIJS

Kaas de Stad 12
Franco per post 16

Verzonden op

DIERE VERUM QUID VELAT

16 cents de regel
beholden 85 cent per regel

Grondwets herziening.

De zittingen der Staten-Generaal gaant voort. Het staatsrecht is op 19 October 1844 geopend. Het is te voorzien dat de herziening der grondwets-herziening zal worden geopend.

Reeds voordien jaar werd door de kamer in het antwoord op de kroonrede op dat onderwerp gesproken. Zij zal niet nalaten daarop afdruk te maken.

Eene herziening der grondwet is noodzakelijk. Wij zijn onder de eersten, zoo niet de eersten, geweest die dit herhaalde malen hebben bevestigd. Wij wilden eene herziening der grondwet, zonder deze eene radikale verandering mogelijk is, terwijl het behoud der thans bestaande grondwet zal eindigen, met Nederland volkomen ten gronde te brengen.

Eene grondwets herziening is daarenboven onvermijdelijk. De natie wordt zoo zeer bedreigd van de noodzakelijkheid dat onze hoogste staatswet hernieuwd moet worden, dat er geen kracht in de wereld mogelijk is, die dit zal kunnen verhinderen. Men kan het vertragen, niet beletten.

Maar daarom ook oordeelen wij, dat het even noodzakelijk is dit gewigtig nationaal werk zoo spoedig mogelijk aan te vangen. Door hetzelve te vertragen zal men niets dan verbittering voortbrengen. Die verbittering zal ons voortgevoerd worden door ons snaitende stelsel, dat behoort te drukken op den gemoed van de burgers. En wanneer derhalve ondermaal eene financiële verwikkeling ontstaan zal, welke nieuwe opofferingen doet afleggen, zal die verbittering dan de driften niet tot eene hoogte doen klimmen, die afschrikt rust en orde bedreigende, zeker eene herziening zal afpersen, welke, omdat zij door de opgewondenheid der natie zal afgedrongen en als dusdanig beschouwd zal worden, dat zij eene overwinning door het wettig behoudt, die de magt verlagen woordigen, niet anders kan zijn, dan zeer gevaarlijk. En wat dan?

Het is dus in het belang van den troon van den staat dat zij nu plaats heeft. Het is ook in het belang van de natie, dat die nu niet zal kunnen geschieden, omdat zij, van wie dezelve moest uitgaan, haar

niet verlaten. Het is onmogelijk met ons eigen woord, ministerie eene herziening der staatswet goed ten einde te brengen.

Wij hebben eene zware kamer met eene onwillige regering. Veronderstelt men dat door toornaf door een buitengewoon rechts

inspanning den vertegenwoordiging der geringe meerderheid, het zoo lang gewenschte werk der herziening van de eerste wet des lands te ondernemen. Dan is het zeker, dat de regering dit zal doen niet

tegenzin niet alleen, maar dat zij even als de regering van 1840 met de kamer eene strijd zal aangaan, waarin deze het onderspit zal delven. Maar onwil zal de beste pogingen van de vertegenwoordiging verijdelen, en deze zal in hare zwakheid nauwe

ware het allen met de erveling, want zij bezit niet zoo veel goet als rijkdom. Dat zij eenige verandering kan voortbrengen, is een minder verdoelens doorstaan, en dat nuwil der regering breken, zij zal eindelijk met het hoofd te brengen, onder eenige schijnbare concessie en een lapwerk voortbrengen, enger, misschien dan dat van 1840, waarvan de natie hare doel zal vinden, als hetzelve blijft bestaan.

Wij willen liever behouden wat wij thans zoo gebrekig bezitten, dan de natie wagen aan eenig lapwerk, dat openlijk gevaard de krachten der regering en der vertegenwoordiging niet die der natie uitputten zal, zonder goede resultaten te leveren.

De herziening der grondwet moet van de regering uitgaan. Deze moet dezelve loyaal en gul willen. Zij moet begrijpende de noodzakelijkheid die daartoe bestaat, naar een mild plan en vast stelsel doorgaan. Zonder dat is welslagen onmogelijk.

Het is zeker, dat de regering zulks niet wil. Integendeel zij wil behouden. Zij heeft de banier van behoud opgestoken. Het was onder de leus van behoud, dat zij het offer van den 6 maart vorderde en eilandde het was onder dien leus, dat zij de konversie voorstelde en stonde, weldid zal zij thans nu zij zegviert, de banier verlaten waar onder zij streed, en overgaan tot den vijand, die zij verlagen heeft, zal zij het systeem van behoud verlaten, om dat van vernieuwing aan te kleyen? ongetwijfeld neen. Zij zal niet willen, en minder dan ooit willed overgaan tot den gewigtigen maatschappij die niet slechts een nationale wenschen, maar eene nationale behoefte geworden is.

Wat heeft dat de leppentie onder deze omstandigheden te doen? Zwaarder, waarover wij in een volgend nummer onze denkbeelden zullen uiten.

AMERIKA

De verkiezing van den heer Falk tot voorzitter der Vereenigde Staten, is luidens de jongste berichten uit New-York, zeer waarschijnlijk.

Wij hebben berichten uit Montevideo, van welke het volgende een vlugtig overzicht is:

De belegering en de blokkade der stad, dooreen voort, zonder dat Oribe die sedant lang zijne legerplaats niet heeft verlaten, daarbij noemenswaardige vorderingen maakt. Rivera doortrekt het platte land, behaalt hier en daar eenige voorposten, en de belegering doet telkens uitvallen, met menigvuldige onderbrekingen. Enigermate misleiden heeft men van de desantie van zes en dertig Italiaansche geschenken, die de vrede van de verdedigers van Montevideo, om in die van de soldaten van Rosas overtegeven, die daadzaak is waar, doch het over die handelwijze verantwoordigde Italiaansche legioen heeft zijne eer glansrijk gewroken, nieuwe vrijwillige dienstnemingen hebben den afval ruim vergoed, en het legioen bijna verdubbeld; in eenen op den 10 juli plaats gehad hebbenden uitval hebben de Italianen van Montevideo schitterende blijken van opoffering en van moed gegeven.

De nood is groot te Montevideo. De stad verdedigt zich met kracht en voedt op dit oogenblik de beste verwachtingen voor de regering.

De generaal Paz, die het bevel voert der Montevideers bezet, heeft de stad, doch niet, zooals men dacht, de stad, en de landgenooten, in de stad te laten, maar om zo beter te verdedigen, hij heeft zich met vijftig officieren ingescheept aan boord van twee Braziliaansche vaartuigen, over welke de admiraal Grenville het bevel voert. Zij begeven zich naar Rio, en vervolgens naar Corrientes, welk gewest tegen Rosas is opgestaan; de generaal Paz zal aldaar het bevel op zich nemen over de 7,000 opstandelingen, en zal aldaan op Buenos-Ayres aanrukken. Zoodanig men ziet, is de vredebreuk tusschen Rosas en Oribe ziltie feitelyker dan ooit. De naderige toekomst, welke het vertrek van Paz uit Montevideo, had te weeg gebragt is volkomen ongetwijfeld.

Bij het vertrek der laatste christen, was de stad een gerucht in oorlog, hetwelk alreest geloof vond en van zeer gewigtigen aard is. Men zal zich ongetwijfeld het geschil herinneren tusschen den admiraal Laine, bevelhebber van het Franssche station, en den koning Pinchon, Sedert laatste woordenwisseling, komen de twee partijen niet meer bij elkander en verwacht men met ongeduld instruktiën uit Frankrijk. Zijn Majesteit voelen over de bewuste kwestie, hetwelk hij aan zijne regering heeft geopenbaard, is dit.

De heer Lainé vertoont dat er geen mogelijkheid bestaat tot ontkenning der zaak, zoolang Frankrijk en Engeland door hunne tuschenkomst geen einde aan dien betremmenden oorlog maken. Aangenomen zijnde dat de tribunen van ontevredenheid moeten maakten, en was kwestie nog niet beslist, want in het even bleef live, nog altijd meester van het platte land, en de vroegere belegeraars zouden op hunne beurt belegerd worden. De heer Lainé is van meening dat eene nieuwe versterking der Fransche vloot noodig is, en dat hij met behulp van zijn eskader alleen, in staat is om de regten van Frankrijk te doen erkennen en eerbiedigen, om zijne landgenooten te vrijheid te verlossen en om op de oevers der Plata, de orde te herstellen.

Men voegde er bij, dat de heer Turner, houtsul van Engeland daarover eveneens dacht, en dat hij zich met den admiraal Lainé had verstaan, met in denzelfden geest naar lord Aberdeen te schrijven. (Rev. Polit.)

DUISSCHLAND

De prins van Pruisen, wien reeds meermalen persoonlijke ongelukken treffen, heeft nu weder, den 10 dezer, gedurende het bezigtigen van een gebouw, dat op Babelberg bij Berlijn wordt opgetrokken, een val gedaan, en beide beenderen van den rechter voorarm, even boven het gewricht der hand gebroken. Volgens het dien avond uitgegeven bulletin, had de regimentsarts Weisz terstond de vereischte hulp aangebragt, en was de toestand des vorstelijken lijders zeer bevredigend.

Te Berlijn maakt het een onderwerp der gesprekken, dat de prins van Pruisen, die tot hiertoe over de vijfde divisie, bij het derde legerkorps, bevel voerde, onverwachts uit dit zijn commandement was ontelagen. Men dacht dat hem spoedig een hooger rang bij het leger opgedragen zou worden.

Te Wolfenbittel is een oud huvaar Lehmann genaamd in den hoogen leeftijd van 106 jaren overleden.

Bij de plechtige sluiting der tentoonstelling van den H. Rok, te Frier, op den 6 dezer, heeft mgr. Arnoldi den kansel beklimmen en een toepasselijk sermoeu gehouden, hetwelk op de ontelbare toehoorders den diepsten indruk scheen te maken. Na het lof en een te Deum van dankzegging, werd de sluitings-plegthged geëindigd door eene processie met flambouwen, door de voornaamste straten der stad, welke ook door eenen tooverslag was geïllustreerd.

Naar wijls met behulp van de weldadigheid des bilnen- en wasserlands de tranen eenigermate opgedroogd, welke de overstromingen van de Weichsel en andere rivieren in Pruisen hadden doen vloeijen, of reeds hoort men nieuwe jammer-toonen uit de Oostpruisen, waar het water andermaal zoo hoog is gestegen, dat al het lage land wederom een meer gekijkt. Deze omstandigheid doet voornamelijk vrees voor den veestapel, die daar hoogstbelangrijk is. De *Possische Zeitung* geeft dienaangaande een waarlijk hartverscheurend verslag. Welk weet men, dat van daar altijd met zeer sterke stormen wordt geschilderd, doch zelfs de helft van hetgeen verhaald wordt, moet de lewendigste deelname wekken.

Van de Oostpruische groesdorpen Hennersdorf en Gross-Arnsdorf neemt men, dat aldaar den 4 oct. des namiddags 4 ure, tijdens een woedenden storm, brand ontstaan en dat het vuur tusshen de 240 en 250 huizen vernield heeft. Gross-Arnsdorf is geheel en al, het daaraan gehechte Hennersdorf voor een derde gedeelte vernield. De kerk is behouden, maar het dorp der heerlijkheid is vernield. De bevestigde schapenkade, de schoonste van geheel Silesie, heeft men nog tijdig kunnen redden.

ZWEDEN.

Nopens de krooning van koning Osar van Zweden, verneemt men nog de volgende bijzonderheden. De geheele krooningsplegthged duurde van 11 1/2 ure; zij werd door alle aanwezigen zeer treurig gehandeld, en algemeen bewonderden de smaakvolle inrigting van het feest, naar nog meer de edele houding der koninklijke personen. De koning droeg eenen rok van blaauw fluweel en eenen mantel van zilver; de koningin een kleed van zilverstof met daarop geborduurde gouden kroonen. Bijna al de dames waren met goud en juwelen versierd. Een schitterend voorkeken leverde ook de orde-kommandeurs in hun staatsgewaad en de kanselarij-herauten in hunne blaauwe fluwelen mantels met gouden kroonen. Ten 12 1/2 ure, nadat de koning de regalia had ontvangen, werd eene vuurpijl voor de kerk ongelaten, en 112 kanonschoten, verkondigden aan de hoofdstad de woorden van den rijks-heraut: »Thans is koning Oscar I tot koning over het Sweet en Gethaland en onderhoorige provincien gekroond; hij en geen ander!» Twintig minuten later verkondigde een gelijk aantal kanonschoten de krooning der koningin. De plegtigheid van den dag scheen op den koning eenen diepen indruk te maken, hij zag er eenigzins bleek uit, en werd bijzonder dien aangedaan toen de drie prinsen hem op hand kusten en de koningin smolt in vreugdetranen weg.

ENGELAND

Volgens de laatste berigten uit Londen zou de koning der Franschen Windsor den 14's morgens ten tien ure verlaten, ten einde zich te Portsmouth in te schepen en van daar onmiddellijk naar Treport terug te keeren.

Uit Londen schrijft men in dato den 14's: De koning der Franschen heeft zaterdag den 12, bij zich toegelaten eene deputatie van het comité van het te Londen gevestigde Fransche genootschap van weldadigheid, alsmede den gemeenteraad der stad Londen, welke korporatiën aan Z. M. adressen van complimentering hebben aangeboden. Z. M. heeft die deputatiën met zijne gewone minzaamheid ontvangen, en met onderscheidene leden derzelve zich zeer gemeenzaam onderhouden. In zijn woord aan den gemeenteraad der hoofdstad heeft de koning onder anderen gezegd: «Het behoud der goede verstandhouding tusshen Frankrijk en Engeland is tevens een waarborg van vrede voor de gansche wereld, en verzekert den rustigen en geregelden voortgang der beschaving ten gunste van alle volkeren. Ik behouwd medewerking tot dit heilige werk, onder de bescherming der goddelijke Voorzienigheid, als de roeping en de eere mijner regering; dit was steeds het doel en het voorwerp van mijn streven; en ik verstruw dat de Alingthge pogingen zal bekroonen.»

Even als de vroeger bij Z. M. toegelaten deputatiën waren deze over de hartelijke ontvangst als opgetogen, en verlieten Z. M. onder de herhaalde kreten van: Leve de koning!

Zondag heeft de koning, de hertog van Montpensier en de personen van hun gevolg de hoogmis bijgewoond, in de kerk van St. George's, waar Groen Gansch Windsor een ontelbare deeligen van heinde en ver, toegestroomd, haer leden de toegangen tot de kerk en den weg dien de stoet moest voorbij trekken; overal werd de doorlochtige vreemdeling met betuigingen van ongevreesden eerbied begroet.

Lord Melbourne, lord John Russell en lord Ellenborough waren dien dag onder het petal der gasten bij het koninklijk diner op Windsor. De koning van Pruisen heeft weder gezelschap door koningin Victoria, prins Albert en de

hertog van Montpensier, Windsor verlaten. Een ander koninklijk bezoek was de doorlochtige reizigers en hoogtderzelver gevolg aan het station van Farnborough ten einde naar Gosport te eren. Dit is een gedenkpenning, welke in de straten van Londen voor een schilling wordt verkocht en er een aanzienlijk debiet vindt. Deze gedenkpenning, vertoont aan de eene zijde de beelden van koning Lodewijk Philips en van koningin Victoria, waaraan een allegorische figuur, den vrede voorstellende, die ben met bloemen bekroont. Onderaan vindt men de wapenschilden van Frankrijk en Engeland. Op de keerzijde van de medaille staat de volgende inscriptie in het Engelsch: *Ten gedachtenis aan het bezoek van den koning der Franschen aan Victoria, koningin van Groot-Brittanje, 1844.*

PORTUGAL

De berigten uit Lissabon zijn van den 7 dezer gedagteekend. De stelling van den minister Costa Cabral werd zeer onbetwist, ten gevolge van de wederstand, dien hij in de kamers der pairs ontmoet. De hertog van Palmella, wiens invloed op de koningin veel vermag, heeft zich openlijk tegen den minister verklaard. Bij de stemming over de bill van schadevergoeding had hij slechts eene meerderheid van 2 stemmen erlangd, zijnde die van twee zijker ambtgenooten in het kabinet.

Men had in de hoofdstad het berigt ontvangen, dat de Portugesche troepen te Angola waren geslagen geworden door de wilden van eenen stam uit de nabijheid van de kolonie, ten gevolge van een geschil over de bepaling van het regt van vischvangst. De Portugesen hadden bij die ontmoeting 80 man buiten gevecht zoo aan dodden als gekwetsten, de overigen hadden de plaats genomen, 700 geweren en 2 stukken geschut aan de negers achterlatende.

SPANJE

Volgens een te Parijs den 14 ontvangen telegraphisch berigt heeft de koningin zich den 10 dezer naar de vergaderzaal van den senaat begeven, waar de senatoren en afgevaardigden bly waren. Zij heeft eene rede tot opening van de zitting der Cortes uitgesproken, waarbij zij heropvingen in de staatsregelling en financiële maatschappij heeft aangekondigd. Die plegtigheid heeft niet veel praal plaats gehad. Te Madrid haarschte der volkomene rust.

Het tusshen onze regering en Marokko gesloten traktaat is op weg van uitvoering. Spaansche troepen hebben bereids bezit genomen van het door den keizer Abd-el-Khannan, in den ontroof van Ceuta afgestaan grondgebied.

De konstitutie van Spanje, wien men reeds konstitutie veranderd. Dit land heeft namelijk gehad in de konstitutie van Bayonne, den 6 juli 1808 door Joseph Napoleon verleend. Deze konstitutie werd zamengesteld door eene vergadering van 91 te Bayonne bijeengeroepen notablen, en bestond uit 146 artikelen.

De konstitutie van 1812, den 19 maart 1812 door de konstituerende Cortes te Cadix bevestigd, zij bleef in werking tot den 4 mei 1814, want Ferdinand VII weigerde dezelve aan te nemen bij zijn terugkeer in Spanje. Zij werd den 7 maart 1820 hersteld, en duurde tot den 29 september 1823, zij kwam voor de derde maal in werking op den 11 augustus 1866, maar ongeduigzaam eenige maanden. Deze konstitutie bestond uit 384 artikelen, voor het grootste gedeelte slechts verordeningen behelzende. De *Estaduto Real*, op den 10 april 1837 door koningin Christina uitgevaardigd, bestond uit 50 artikelen en is niet langer in werking gekomen dan tot den 11 augustus 1866. In 1808

40. De konstitutie van 1837, op den 18 juli 1837 door de korten zamenstellen. Deze laatste konstitutie zijn de korten zamenstellen uit 386 vertegenwoordigers, namelijk 221 afgevaardigden en 145 raadsheren, door de koning gekozen uit een getal van 435, die aan hare keuze onderworpen zijn.

Behalve de 241 stemhebbende afgevaardigden benoemen de kiezers nog 134 supplementaire afgevaardigden.

De afgevaardigden worden voor drie, de raadsheeren voor negen jaren benoemd.

De laatste konstitutie zal door het koninkrijk hervormd worden.

FRANKRIJK

De koning der Franschen heeft zich afgekeerd van het onstimmige weder te Portsmouth niet kunnen inschepen, en is genoodzaakt geweest zich ten dien einde naar Douvres te begeven. Deze verandering in de gemaakte beschikkingen, welke geïngeschiedt door de gesteldheid der zee werd geregtvaardigd is door de Morning Chronicle, toegeschreven geworden aan voorgewende depeches van zangvekkende aard, welke door Z. M. aan het station van Fashborough zonder zijn ontvangen. Die depeches zouden den koning berigt hebben, dat zamengezworenen hem bij zijnen terugkeer opwachting en dat zij het verfoeilijk ontwerp bevestigden, om een aanslag op zijn leven te doen. Dit berigt hoe ongerijmd ook, maakte niet taminlijk Londen eenen vrij levendigen indruk. De heere werd hier door geschokt en de fondsen zijn er merklijk gedaald.

Wat er ook van zij, koning Lodewijk Philips is van Douvres vertrokken en te Calais ontscheept. Na de nationale garde dier stad te hebben in oogenzamen genomen, heeft Z. M. zich naar Eu op weg begeven.

Het huwelijk des hertogs van Aunale met eene Napelaars prinses mag als eene zeer gewichtige gebeurtenis worden aangemerkt, dewijl het tot bewijs strekt eener geheele verzoening tusschen de in Napels en Frankrijk regerende dynastieën. Het aan genee uitgestrekte kuiperij, ontbroek heeft om den twist tusschen deze beide takken van dat huis voortdurend levendig te houden en die aan de belangen des hertogs van Bordeaux dienstbaar te maken. Wanneer het zich bevestigt dat het Oostenrijksche hof de volvoering van dit huwelijksplan ondersteunt, zou zulks eene nieuwe proeve der vreedzame politiek van Oostenrijk opleveren. Overigens heeft Lodewijk Philips aan het sedert Lodewijk XIV heerschend denkbeeld, dat de in Frankrijk regerende koning steeds als het familiehoofd der betamende Bourbonische linie moet worden beschouwd voortdurend vastgehouden, en dat op ook zijn politiek ten opzichte van Spanje gegrond.

Het ministerie schijnt besloten te hebben in de aanstaande zitting der wetgevende kamers een krediet aan te vragen, uitmakend tot de oprigting van een gedenkerken voor hen die op de laatste tentoonstelling van nationale nuyverheid voorwerpen hebben ingezonden.

De troepen, die den veldtocht in Marokko gedaan hebben, zijn den 21 oktober van drie pakketbooten te Algiers teruggekomen. Het gerucht wilde dat de doel van dit leger eertlang in het werk gezet zou worden tot de afvoering der vlakke van Marokko.

De prins Albert van Pruisen, die laatste onder den naam van graaf van Berg, eene reis langs de kusten van de Middellandsche zee heeft gedaan, heeft zich den 11den oktober met zijn gevolg naar Algiers ingescheept.

Men zegt dat de groot zegelbewaarder, die den 10 van Parijs naar Eu is vertrokken, aan den koning bij zijnen terugkeer in Frankrijk een aanvullend besluit van amnestie, ter teekening overbrengt. Dit besluit is van toepassing voor het schijnt,

op al de thans in Engeland verblijvendende veroordeelden wegens staats misdaden.

— De Emancipation, een dagblad van Toronto, deelt een brief uit Paperi mede, in dato 18 mei. In het vertrek van dat berigt verspreide zich het gerucht, dat de naburige eilanden zich geëerd maakten om aan de versterkingen van Taill aanzienlijke versterkingen te zenden, en dat de opstand dreigde een gevaarlijk karakter aan te nemen.

— In den morgen van den 15 heerschte er te Parijs eene soort van ongerustheid in de ministerien, ten gevolge van den storm, die den ganschen nacht gewoed heeft, en die de overaart van het Kanaal, hetwelk de koning diere nacht heeft moeten overwisten, ongetwijfeld zeer zal hebben bemoeilijkt.

Het is waarschijnlijk dat het weder aan koning Victoria niet zal toegelaten hebben, om zoo als zij plan had, Z. M. Lodewijk Philips tot aan het eiland Whigt te verzellen.

BELGIË

Bij gelegenheid van het op 13 dezer te Antwerpen plechtig gevierde eerste jaarfeest van de opening van den spoorweg, tusschen die stad en Keulen, heeft de direktor van dien weg, de heer Masui, een overzicht medegedeeld van de resultaten, die de groote handel uit het bestaan van dit nieuwe middel van gemeenschap gelyken heeft. Daarin komt voor, dat men bij het voltoojen van den spoorweg van Antwerpen naar Keulen slechts op een jaarlijksch vervoer van 127,000 centenaars (quintaux métriques) aan koopwaren uit België naar Keulen en de Rijn-provincie had gerekend; dat dit vervoer echter alreer voor de maand augustus II. 93,000 cent. en voor de elf verloopende maanden 330,000 cent. heeft bedragen; — dat, toen in juli II. vrees voor het verhoogen van de rechten op het Belgisch ijzer ontstaan was, binnen 50 dagen 120,000 cent. gegoten ijzer uit België naar Pruisen zijn vervoerd; en dat gedurende de elf maanden, dat de spoorweg voor den handel geëxploiteerd is, 184,000 wagens van het station te Verviers zijn vertrokken.

NEDERLAND

BOSCH, 17 October. Een namiddag omstreeks drie ure barstte er te Bosch stede ten huize van den heer A. A. Laane, koopman in tabak etc. een brand uit, welke hevigheid, in den beginne voor het ergste deed vreesen. Ofschoon ons daaromtrent tot nu toe geene officiële bijzonderheden, vooral wat de oorzaak betreft, bekend zijn, kunnen wij voorloopig mededeelen, dat de vlammen al dadelijk, het bovenste en achterste gedeelte des gebouws omsingelden, en zich op de bovenste verdieping verspreidden. Tehetgrote hoeveelheid tabak etc. op de zolders aanwezig, gaf der vlam nieuw voedsel, welke met zooveel woede toenam, dat men voor het gansche gebouw en voor de beleuende huizen van de heeren Siepkens Coppans en Bemeijne met grond beducht was. Wanneer de ijverige aanwending der brandblusmiddelen moogt het echter gelukken den vuurtoed meester te worden, welke omstreeks vier ure geheel aan al werd gestuit, na de bovenste verdieping te hebben in de aach gelegd, en aan het dak van het huis des heeren Demelinne eene nog al merklijke schade te hebben toegebracht.

Het huis en de goederen zijn voor brandschade gewaarborgd.

Op het vernemen der ramp waren Z. ex. de heer staatsraad gouverneur, alsmede de burgerlijke en militaire autoriteiten, op de plaats toegesnel; hunne doeltreffende bevelen hebben ongetwijfeld veel tot de spoedige blussching bijgedragen.

Onderscheidene burgers en militairen hebben zich bij die gelegenheid onderscheiden, onder welke vooral in het oogvallend hebben uitgemunt, de heeren van Thije Hagnes, luitenant der genie, die daarbij eene prijzenswaardige koelbloedigheid en activiteit aan den dag legde, Sessler, luitenant der artillerie; A. van Hofen, die een der eersten bij het het meest bedragede punt was, en met jeugdige vuur den vuur tot het einde toe bleef bestrijden; Grandel, Kleinjens, Krijnen, en bovendien de wakkere Lambertus van Roosmalen, wiens daarbij betoonde onverschrokkenheid en ijver boven allen lof zijn verheven.

In ons volgend nummer hopen wij de namen der overigen, die zich bij de ramp hebben verdienstelijk gemaakt te kunnen mededeelen.

DE GRAVENHAGE. In de laatste galerij des konings zijn de arduagen behalve de tafereel van de Slag bij Nieuwpoort geplaatst geworden vijf groote doeken: Gating het vestrek van prins Heros, strik naar de Middellandsche zee; Slag bij de heldendood van Blaasens; Mejer, een portret van de bron, de kapel van Wiersor, en het beroemde portret van een Arabier, het werk van Niclaas de Keijser, meesterhand. (Bron: artikel in het 3. JA.)

MENGEELWERK.

Dikwijls worden wij Katholijken beschuldigd, dat wij in het duistere woelen, en door alle middelen onverschillig welke goede en kwade, trachten het Katholicismus voort te platten. Wij zijn nog altijd de bewijzen wachtende. Men zal loch niet van ons vorderen, dat wij eene beschuldiging aan nemen, die men ons onbewezen toedruwt. Wij gelooven ook niet, dat alle protestanten zich laten verschalken, met iedere beschuldiging als bewezen aan te nemen, zoodra zij tegen Katholijken wordt aangevoerd. Wij zouden anders gerechtigd zijn te beweren, dat daarvan of geestdrijverij, of, wij vreezen het woord te bezigen, verregaande dwaalheid de oorzaak zijn moett.

Intusschen zijn wij okana in etwat gesteld de beschuldiging en te koeren. Er zijn protestanten die in het duistere woelen. Er zijn er die goede middelen ongeoorloofd achten, om het Katholicismus te bestrijden.

Er is in onze provincie in de maandsujlijng opgerigt een genootschap van christelijk hulphetoon, hetgeen ten doel heeft door geldelijke middelen den afval van het protestantismus te verhoeden. Art. 2, lett. b en c geven daarvan het bewijs.

Een rechtschapen protestant heeft ons een reglement over de protestantsche vereeniging in handen gegeven, met het doel der drukpers openbaar te maken. Ware van alle moedigen in het duistere, en eene afschaw hebbende van zekere zielenkooij, heeft hij ons verzoekt het zelve te publiceeren te geven. Gaarne voldoen wij aan dit veranschiet dat reglement geheel over te nemen.

REGLEMENT

voor de
PROTESTANTSCH E VEREENIGING,
onder de zinspreuk:
CHRISTELIJK HULPBETON.

HOOFDSTUK I.

Deel en werkzaamheden der Vereeniging.

Art. 1. Er bestaat eene protestantsche vereeniging in Nederland onder de zinspreuk: *Christelijk Hulphetoon*. Haar doel is: voor het behoud van de waken en werkzaam te zijn, om de protestanten, bijzonder hehoefte van den invloed der Propaganda, te bevrijden.

Art. 2. Het zal te dien einde:

a.) Hunne godsdienstige en zedelijke vorming bevorderen, zoowel door verspreiding des bijbels en de meest mogelijke uitbreiding van Evangelisch onderwijs, als door de uitdeeling van kleine godsdienstige geschriften, waartoe de vereeniging zich ook met de in ons vaderland bestaande bijbeltraktaat- en zendelingenootschappen in verband zal stellen.

b.) Door giften, of voorschotten, zonder of tegen eene geringe rente, de belangen van hen, die zulks waardig zijn, zooveel mogelijk voorstaan.

c.) Medewerken, dat bij de minnigende, protestanten eigendommen verkregen (of behouden) worden.

d.) Naar gelang van plaatselijke omstandigheden en gelegenheden, alle goddelijk middelen aanwenden om protestanten te behoeden tegen afval van hunne belijdenis.

HOOFDSTUK II.

Art. 3. Leden dezer vereeniging zijn: alle pro-

testamenten die zich verbinden tot de...
Art. 3. De verplichting tot het lidmaatschap geldt slechts voor één jaar...
Art. 5. Aan de leden wordt aan bewijze van lidmaatschap uitgereikt.

HOOFDSTUK III.

Agents, departementaal- en hoofdbestuur...
Art. 6. De belangen der vereeniging worden behartigd door agents, departementale besturen, een hoofdbestuur...
Art. 7. De Vereeniging is zamengesteld uit Sekties en Departementen...
Art. 8. De Agenten kiezen bij voorkeur uit hun midden een Departementaal bestuur van zeventien leden...

Art. 9. De Departementale besturen staan in een onmiddellijk verband met het Hoofdbestuur...
Art. 10. Daar aan de agenten en Departementale besturen de uitbreiding der Vereeniging is opgedragen, zoo zullen zij zich ook gehouden achten, anderen tot deelneming aan te sporen...

Art. 11. Het Hoofdbestuur bestaat ten minste uit vijf leden. De Vice-president, Sekretaris, The-saurier en leden worden benoemd uit Noord-Brahant...
Art. 12. De Vergadering van het Hoofdbestuur worden gehouden te 's Hertogenbosch. Elk jaar treden van hetzelfde twee leden af, die weder verkie-sbaar zijn.

Art. 13. Het Hoofdbestuur regelt zijne bijeenkomsten en werkzaamheden naar een Reglement van Orde...
Art. 14. Het ontvangt van de Departementale besturen voorstellen, brengt die, welke van algemeen belang zijn, op de eerstkomende algemeene Vergadering, en beschikt op de overige...
Art. 15. Het Hoofdbestuur geeft van zijne werkzaamheden verslag aan de algemeene Vergadering.

HOOFDSTUK IV.

De algemeene vergadering...
Art. 16. Jaarlijks wordt op den laatste Woensdag in juli, een algemeene Vergadering ge-houden...
Art. 17. De President en Sekretaris van het Hoofdbestuur fungeren daar in deze hunne betrekking. Bij het roken der stemmen beslist de President.

Art. 18. De werkzaamheden der algemeene Ver-gadering zijn, zijn behelven het aaphooven van het algemeene Verslag...
Het opnemen en sluiten van de rekening des The-sauriers bij het Hoofdbestuur...
Het besluiten over de ingekomen voorstellen...
Het beraadslagen over hetgeen tot bereiking van het doel der vereeniging dienstig geoordeeld wordt...
Het bevestigen van leden des Hoofdbestuur...
Het bepalen der plaats voor de algemeene Ver-gadering des volgenden jaars.

HOOFDSTUK V.

De geldmiddelen...
Art. 19. De bijdragen of giften der leden wor-den door of vanwege de Agenten ingezameld...
Art. 20. De Departementale besturen kunnen des verkiezende, over de hofnummer bijdragen beschikken overeenkomstig het doel der vereeni-ging, behoudens jaarlijksche verantwoording aan het Hoofdbestuur.

De overblijvende helft wordt voor 1 januarij en juli, bij den The-saurier van het Hoofdbestuur ge-stort...
Art. 21. De The-sauriers zullen voor huure kas-sen voldoende waarborgen stellen, ten genoegte hun-ner bezwaren...
Bij zullen behoorlijk boekhouden van inkomsten en uitgaven, en hunne kas, bij elke Vergadering hunner besturen openleggen...
Geene uitgaven zullen zij mogen doen, dan daar-toe behoorlijk geautoriseerd.

Art. 22. Als uitgaven van administratie kunnen bij de besturen geleden worden...
De kosten der Vergaderingen, mitgaders die voor schrijfbuhoften, brief- en geldporten, schrijf-en drukloonen, enz...
Reiskosten voor de leden naar het Hoofdbestuur, en de afgevaardigden ter algemeene Vergadering...
Onvoorziene uitgaven...

Art. 23. Uit het Hoofdbestuur (art. 1) loeit voort, dat derzelver fondsen, geepazijn als een Diakonie-fonds zullen mogen worden aange-merkt...
Art. 24. Veranderingen of vermeerderingen in dit reglement kunnen alleen gemaakt worden, door een besluit der algemeene Vergadering, genomen door twee derde der aanwezige leden.

(Kustgesteld op de eerste algemeene vergadering, van 's Hertogenbosch, 31. juli 1844.)

Advertentien

LEENDERT CORNELIS VAN DE VEN, Notaris te 's Hertogenbosch, zal daaar in het stadhouders Kabinet, bevond bij M. LAND-HEER op Woensdag den 23 October 1844...
Koop. Eene HUIZING en ERFF, staande en gelegen in de Verwersstraat te 's Hertogenbosch, genaamd de Rooden Hand, gekerkt E. 577, h. v. 1797, Raaster sectie H. n. 1020...
Koop. Een HUIS en ERFF, staande en ge-legen te 's Hertogenbosch in de Lange Tolbrugstraat, gekerkt A. 515, n. 231, te zamen Kadav. n. 1 bekend sectie G. n. 485 en 486...
Deze Kooop is voor het geheel gerekend verhuurd voor 75.00 per week, en in-gevolge op gebruik te aanvaarden de week volgende bij de bepalings van den Kooop-act.

NEDERLANDS
BEGRAFFENIS-FONDS,
Tot Nut van 't algemeen,
gevestigd te Rotterdam,
Directie van de Heeren
J. T. MOORMANS, Hoofd-Directie,
H. W. LAURENTIUS, Med-Directie,
J. A. VAN BELLE, Med-Directie.

De Ondergeteekenden, Commissarissen van Toe-zigt van bovengemeld Fonds, de Reke-ning en Verantwoording de Di-rectie van het laatst geëindigd Fondsjaar, wa-gezien en geverifieerd hebbende; en waarvan de Rekeningen eendrachtig bestdaags allen leden gratis zullen worden toegelaten, vinden zich verplicht de Directie allen hof toe te zwaajen voor den onvermoeiden jver, om weder in dit jaar aan den dag gelegd en voelen zich geroept, de deelneming in dit Fonds met het volste vertrouwen een letter aan te bevelen, daar destels veerjare staan, en de Begravenis en Toelaggen godies het tot heden heeft verstrekt voldoende be-wijzen, dat, hoezeer dan ook de wekelijksche Contributien oiterst gering zijn, het geheel echter op de bechtsfe grondslagen berust, en voor elken Deelstaer de zekerste waarborg oplevert.

Op heden telt het Fonds een aantal getal van 12766 leden, het heeft nu reeds voor 22 Overledenen (waarvan 162 in het afgevoen-fondsjaar) de begraveniskosten verstrekt, bui-ten en behalve 373 aan Toelaggen, vol-gens Art. 9 van het Reglement, en 't bezit op de heden oogenblik 110,500 en afwisselende van een saldo van 114,542 1/2 aan spaarings-gou.

ROTTERDAM, den 30 September 1844.
H. MARONIER,
A. DE BEYER.

P.S. Nadere inlichtingen bij den Heer A. T. DYKHOFF, Agent van dit Fonds, te 's Hertogenbosch.

TENTOONSTELLING
der Kunst van G. L. A. Sijte, bevestigd op de Ondergeteekende herft, de con-de hertogenbosch, alhier is verhuurd tot aanvang van den 22 October, in het Logement den Gouden Leeuw bij den Heer CHEVALIER, door de Heer E. Doordragsche, w. scuppi.

H. E. DE BERGH, Hoofd Agent te 's Hertogenbosch der NEDER-RIJNSCHE VERZEKE-RINGS-MAATSCHAPPIJ gevestigd te 's Hertogenbosch, verkooft alle Goederen vervoerd wordende op de Rivieren en Kanalen, hetgeen de re-stantia worden, zijnde verhooring van premien, wordende ook steeds de passagie-geen op Vaartuigen tegen vastgestelde jaarlijk-sche premie en de Zeeverzekeringen op An-sterdamsche condition bij denzelven hoofd-agent aangenomen.

Te huur
aan w. h. o. v. n. - groot onroerzame eigent-ig Bunders te Geffen, te bevragen bij den eigenaar Mr. N. F. SASSEN, advekaat te 's Bosch, ben. op den Burgemeester van Geffen.

Een gehuwd persoon van gevestigde jaren, op dit oogenblik slechts bezitter van een vierden rang, doch de Franche en trouwde-sche Talen sprekende, en welke de volgende in deze Proringe, bij verhuur van het platte land, als ONDERMEESTER, kan tot de adres franco, onder letter A. bij den drukker, uitgever Gezer Kourant.

Ter drukkerij van de...
1844